

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

„Jak zostać artystą”?

Tytuł innowacji: “Jak zostać artystą”?

Autor: mgr Dominika Grzelak, mgr Sylwia Jastrzębska

Rodzaj innowacji: Innowacja ma charakter programowy i metodyczny.

Koszty i źródła realizacji: Innowacja będzie finansowana z własnych środków placówki.

Miejsce realizacji: Miejskie Przedszkole Nr 3 w Puławach

Zasięg: grupa I- X, dzieci 3-4 letnie oraz 5-6 letnie

Podstawa prawna :

- Podstawa Programową Wychowania Przedszkolnego z dnia 14.02. 2017 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 9 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez publiczne szkoły i placówki (Dz. U. z 2002 r. Nr 56, poz. 506, z późn. zm.)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.) - art. 22 ust. 2 pkt 6.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 60) - art. 15 pkt 29b.
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).

SPIS TREŚCI

Wstęp	4
I. Założenia innowacji.	5
II. Rodzaj i zakres innowacji.	6
III. Cele główne innowacji.	8
IV. Cele szczegółowe.	8
V. Metody i formy pracy	9
VI. Przewidywane osiągnięcia	10
VII.Procedury osiągania celów.	12
VIII. Ewaluacja.....	13
IX. Bibliografia	13
IIIX. Załączniki:	
- Scenariusze zajęć w przedszkolu	15
- Szczegółowy plan działania.....	
- Ankieta dla rodziców.	
- Ankieta dla nauczycieli.	
- Notatka nauczyciela.	

Wstęp

Ważną rolę muzyki i sztuki w życiu człowieka zauważyli już starożytni myśliciele. Zdaniem Pitagorasa obcowanie z muzyką prowadzi duszę do cnoty, doskonali człowieka, ma głęboki sens moralny. Natomiast Arystoteles uważa, że muzyka odpręża, pomaga uwolnić emocje, daje ukojenie po wysiłku fizycznym i psychicznym.

Badania dowodzą, że już od szóstego miesiąca życia płód ludzki jest zdolny do przetwarzania dźwięku. Podstawowym dźwiękiem, który dociera do płodu jest rytm bicia serca i pulsujący rytmicznie przepływ krwi w układzie krwionośnym matki. Rytm ten na zawsze pozostaje podstawą naszej potrzeby rytmu w muzyce i rozwoju języka. Kiedy rodzice kołyszą malutkie dzieci lub miarowo je poklepują, u dziecka zaczyna rozwijać się umiejętność wyczuwania i korzystania z rytmu.

W tym miejscu należy się zastanowić jaką rolę pełni muzyka w poszczególnych okresach życia dziecka przedszkolnego:

- dziecko 3-letnie - z wyraźnym zainteresowaniem reaguje na muzykę, próbuje śpiewać. Muzyka wchodzi w życie dziecka, wpływ jej na rozwój dziecka jest wyraźny, nie jest jednak w tym okresie jeszcze ciągły.
- dziecko 4-letnie - śpiewa piosenki w miarę poprawnie. Chętnie eksperymentuje z dźwiękiem na klawiaturze, na instrumentach, lubi zabawy ze śpiewem, próbuje zabierać głos na temat ulubionych piosenek i utworów instrumentalnych,
- dziecko 5-letnie - wystukuje proste rytmy muzyczne i uczy się łatwych melodii na instrumentach, tańczy.
- dziecko 6-letnie - lubi słuchać muzyki-preferują audycje radiowe i telewizyjne z tłem muzycznym. Wyraźnie kształtują się w tym okresie słuch melodyczny.

Edukacja muzyczna wpływa na rozwój każdego dziecka w sferze fizycznej, psychicznej, intelektualnej i moralnej, gdyż pełni ona cztery podstawowe funkcje w wychowaniu przedszkolnym:

- ogólnorozwojową
- stymulującą rozwój fizyczny,
- wspomagającą uspołecznienie dzieci,
- terapeutyczną

Muzyka aktywizuje, może wywoływać radość, pobudza do działania, wzmacnia poczucie siły, podwyższa samoocenę, z czasem powoduje, że oddech staje się miarowy i rytmiczny, normalizuje, podnosi napięcie mięśniowe, przyspiesza bicie serca, podnosi ciśnienie tętnicze, przyspiesza przemianę materii, pobudza do aktywności fizycznej, poprawia rytmizację, wzmacnia koordynację, uruchamia tanecznie i integruje ruchowo.

Obcowanie dzieci przedszkolnych z muzyką wpływa na poruszanie wszystkich możliwości poznawczych dziecka: od najprostszych-spostrzegania, poprzez strukturalizowanie-klasyfikowanie, aż do ocen estetycznych-wartościowania. Odpowiednio dobrane zadania muzyczne służą intensywnemu kształceniu uwagi, rozwijaniu pamięci i sprawności operacji myślowych.

Wspólne śpiewanie, tańczenie, muzykowanie intensywnie integrują grupę wpływają na właściwe interakcje społeczne, także jak zdyscyplinowanie, odpowiedzialność za powierzona w zadaniu muzycznym rolę i wiele innych.

Reasumując muzyka jest jedną z dziedzin procesu wychowania i wielostronnego uczenia się, który rozpoczyna się już w przedszkolu i trwa przez cały okres nauki w szkole. W okresie przedszkolnym muzykalność dziecka uznawana jest za ważną cechę rozwojową o dużej dynamice, która wymaga opieki pedagogicznej

I. Założenia innowacji

Innowacja " Jak zostać artystą" została stworzona w celu rozwijania twórczości artystycznej w przedszkolu (taniec, muzyka, recytacja, różne formy plastyczne, formy teatralne). Cechą charakterystyczną innowacji jest jego zabawowy charakter. Realizacja zagadnień nie wymaga ścisłego trzymania się treści programowych, lecz pozwala elastycznie dostosować je do potrzeb. Innowacja „**Jak zostać artystą?**” skierowana jest do dzieci, nauczycieli jak i rodziców. Przeznaczona jest do realizacji dla dzieci szczególnie uzdolnionych artystycznie w naszym przedszkolu. Innowacja ma charakter cykliczny, oraz zabawowy i może być realizowana w każdym roku przedszkolnym.

Konstrukcja innowacji ma charakter otwarty. Treści zawarte w innowacji realizowane będą w ramach zajęć koła artystycznego „TEMPO”, które **prowadzone będą jako dodatkowe zajęcia dla dzieci szczególnie uzdolnionych artystycznie.**

Rekrutacja do koła „TEMPO”, w którym jest prowadzona innowacja odbywać się będzie na podstawie prowadzonych obserwacji przez nauczycielki poszczególnych oddziałów, rozmów z rodzicami, nauczycielami oraz ogólnym przejawianiem zainteresowania ruchem, tańcem dzieci.

Z każdej grupy maksymalnie może zostać zgłoszonych troje dzieci.

Udział nauczycieli w innowacji jest dobrowolny

II. Rodzaj i zakres innowacji

Innowacja ma charakter metodyczno – organizacyjny. Dostosowana jest do poziomu, możliwości rozwojowych i percepcyjnych dzieci w wieku 3-6 lat. Dzieci uczęszczające do placówki pierwszy rok tzn. dzieci 3 letnie będą mogły uczęszczać na zajęcia w drugim semestrze. Po przeprowadzonej pierwszej obserwacji.

- Realizacja innowacji odbywać się będzie w ciągu roku przedszkolnego: 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020, zajęcia odbywać się będą raz w tygodniu dla dzieci 3-4 letnich po 15 min, natomiast dla dzieci 5-6 letnich 30 min.
- Innowacja została opracowana z uwzględnieniem kalendarza imprez przedszkolnych, zainteresowań i uzdolnień dzieci. W programie umieszczono:
 - ćwiczenia głosu zarówno w śpiewie i mowie,
 - naukę akompaniamentu na instrumentach
 - taniec i ruch przy muzyce wg metod aktywizujących: KLANZA, Metoda Dobrego Startu, C.Orffa, P. Denissona
 - zabawy teatralne i pantomimiczne,
 - zajęcia rozwijające zdolności manualne i doskonalące wyobraźnię twórczą dziecka.

Działania podjęte w ramach koła „TEMPO” opierać się będą na zaangażowaniu dzieci w życie kulturalne i artystyczne w środowisku lokalnym poprzez nawiązanie współpracy z Młodzieżowym Domem Kultury oraz z Państwową Szkołą Muzyczną I stopnia im. Romualda Twardowskiego w Puławach.

Program koła realizowany będzie w konkursach wewnątrzprzedszkolnych, jak i zewnątrzprzedszkolnych o tematyce artystycznej. Ponadto dzieci będą miały możliwość prezentować swoje umiejętności przed społecznością lokalną:

- przedstawienia teatralne,
- montaż słowno-muzyczny,
- wystawy prac plastycznych,
- udział w uroczystościach lokalnych (jasełka, Dni Babci i Dziadka, przedstawienia okolicznościowe).

Ważnym elementem programu będzie zapraszanie do przedszkola lokalnych artystów oraz wspólne wyjazdy i wyjścia rozwijające zainteresowania artystyczne dzieci.

Zgodnie z podstawą celem wychowania przedszkolnego jest między innymi:

- Rozwijanie umiejętności społecznych dzieci, które są niezbędne w poprawnych relacjach z dziećmi i dorosłymi;
- stwarzanie warunków sprzyjających wspólnej i zgodnej zabawie oraz nauce dzieci o zróżnicowanych możliwościach fizycznych i intelektualnych

- **wprowadzenie dzieci w świat wartości estetycznych i rozwijanie umiejętności wypowiedzania się poprzez muzykę, taniec, śpiew, małe formy teatralne oraz sztuki plastyczne;**
- Zapewnianie dzieciom lepszych szans edukacyjnych poprzez wspieranie ich ciekawości, aktywności i samodzielności, a także kształtowanie tych wiadomości i umiejętności, które są ważne w edukacji szkolnej;

Treści kształcenia ujęte w innowacji „Jak zostać artystą?” wynikające z podstawy programowej obejmują następujące obszary:

- komunikuje potrzebę ruchu, odpoczynku itp.
- uczestniczy w zabawach ruchowych, w tym rytmicznych, muzycznych, naśladowczych, z przyborami lub bez nich; wykonuje różne formy ruchu: bieżne, skoczne, z czworakowaniem, rzutne;
- przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych, używa zwrotów grzecznościowych podczas powitania, pożegnania, sytuacji wymagającej przeproszenia i przyjęcia konsekwencji swojego zachowania;
- wyraża swoje rozumienie świata, zjawisk i rzeczy znajdujących się w bliskim otoczeniu za pomocą komunikatów pozawerbalnych: tańca, intencjonalnego ruchu, gestów, impresji plastycznych, technicznych, teatralnych, mimicznych,
- eksperymentuje rytmem, głosem, dźwiękami i ruchem, rozwijając swoją wyobraźnię muzyczną; słucha, odtwarza i tworzy muzykę, śpiewa piosenki, porusza się przy muzyce i do muzyki, dostrzega zmiany charakteru muzyki, np. dynamiki, tempa i wysokości dźwięku oraz wyraża ją ruchem, reaguje na sygnały, muzykuje z użyciem instrumentów oraz innych źródeł dźwięku; śpiewa piosenki z dziecięcego repertuaru oraz łatwe piosenki ludowe; chętnie uczestniczy w zbiorowym muzykowaniu; wyraża emocje i zjawiska pozamuzyczne różnymi środkami aktywności muzycznej; aktywnie słucha muzyki; wykonuje lub rozpoznaje melodie, piosenki i pieśni, np. ważne dla wszystkich dzieci w przedszkolu, np. hymn przedszkola, charakterystyczne dla uroczystości narodowych (hymn narodowy), potrzebne do organizacji uroczystości np. Dnia Babci i Dziadka, święta przedszkolaka (piosenki okazjonalne) i inne; w skupieniu słucha muzyki

Innowacja „**Jak zostać artystą?**” skierowana jest do dzieci jak i rodziców. Przeznaczona jest do realizacji dla dzieci szczególnie uzdolnionych artystycznie w naszym przedszkolu. innowacja ma charakter cykliczny, oraz zabawowy i może być realizowana w każdym roku przedszkolnym.

Konstrukcja innowacji ma charakter otwarty. Treści zawarte w innowacji rozszerzane będą w ramach zajęć koła artystycznego „TEMPO”. Zajęcia odbywać się będą poprzez wdrażanie do form ruchowych zgodnych z możliwościami i upodobaniami dzieci. Ponadto innowacja ta pozwala na samodzielny dobór treści przez nauczyciela i

dostosowania ich do realizowanej tematyki, grupy wiekowej oraz indywidualnych możliwości umiejętności i zainteresowań dzieci oraz inwencji twórczej nauczyciela.

III. Cele główne innowacji „Jak zostać artystą?”:

- Wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka poprzez stwarzanie odpowiednich warunków do swobodnej i zorganizowanej aktywności zabawowej.
- Rozwijanie myślenia matematycznego, koncentracji, wyobraźni i postawy twórczej.
- Kształtowanie postawy samodzielności, odpowiedzialności i współpracy z innymi.
- Podniesienie jakości pracy przedszkola poprzez stosowanie nowoczesnych metod w pracy z dziećmi.
- Doskonalenie umiejętności i zainteresowań artystycznych
- Rozwijanie możliwości artystycznych dziecka poprzez wzbudzanie zainteresowań sztuką, kształcenie umiejętności jej odbioru i tworzenia w zakresie aktywności plastycznej, muzycznej, teatralnej i tanecznej.

IV. Cele szczegółowe:

Dziecko:

- Potrafi samodzielnie lub we współpracy z innymi dziećmi zorganizować zabawę swobodną zgodnie ze swoimi zainteresowaniami.
- Rozwija naturalną ciekawość świata, postawę badawczą oraz zainteresowania poprzez kontakt z różnymi dziedzinami sztuki: malarstwo, muzyka, ruch, taniec i teatr.
- Rozwija myślenie matematyczne (zdolność porównywania, porządkowania, abstrahowania i uogólniania, rozwiązywania problemów matematycznych, wnioskowanie), kształtuje pojęcia matematyczne (zbiór, liczby naturalne, długości) oraz rozwija myślenie przestrzenne.
- Rozwija zdolności twórcze i umiejętność ekspresji własnego ja dzięki pobudzaniu wyobraźni, myślenia twórczego oraz ekspresji twórczej w sferze werbalnej, plastycznej, ruchowej i muzycznej podczas zajęć zorganizowanych.
- Rozwija umiejętność pracy zespołowej.
- Rozwija myślenie refleksyjne i emocje.
- Kształtuje sprawność manualną i ruchową.

- Potrafi komunikować się w języku ojczystym dzięki rozwijaniu języka pod względem artykulacyjnym, gramatycznym i słownikowym.
- Poznaje język ojczysty poprzez osłuchiwanie się z nim, używanie prostych zwrotów, śpiewanie piosenek i recytowanie wierszy.
- Rozwija zainteresowania literackie i czytelnicze poprzez kontakt z różnorodnymi utworami.
- Rozwija pomysłowość i wyobraźnię poprzez odpowiednie wykorzystywanie dostarczanych akcesoriów, materiałów, narzędzi i środków.

Dzieci rozwijać będą mogły swoje umiejętności taneczne, muzyczne aktorskie i plastyczne.. Zajęcia odbywać się będą poprzez wdrażanie do form ruchowych zgodnych z możliwościami i upodobaniami dzieci. Ponadto innowacja ta pozwala na samodzielny dobór treści przez nauczyciela i dostosowania ich do realizowanej tematyki, grupy wiekowej oraz indywidualnych możliwości umiejętności i zainteresowań dzieci oraz inwencji twórczej nauczyciela. Opisane cele są skorelowane z ogólnymi celami wychowania przedszkolnego określonymi w podstawie programowej wychowania przedszkolnego.

V. Metody i formy realizacji innowacji:

Wybór form i metod pracy jest zależny od celu, tematyki zajęć, możliwości wychowanków i inwencji nauczyciela.

- metody słowne - rozmowa, analiza treści utworu, instrukcja słowna, opis dzieła plastycznego, sztuki teatralnej
- oglądowe – pokaz układów choreograficznych, prezentacja instrumentów muzycznych, wystawa prac, oglądania widowisk teatralnych
- praktyczne - wykonywanie utworów muzycznych, gra na instrumentach, odgrywanie scenek teatralnych, przygotowywanie pokazów tanecznych, wykonywanie prac plastycznych
- waloryzacyjne – przeżywanie, doświadczanie, dzielenie się z innymi własnymi doznaniemami
- **metody odtwórcze**
 - **zabawowo – naśladowcza**
 - **bezpośredniej celowości ruchu**
 - **ściśła**

Formy:

- praca indywidualna – dziecko samodzielnie wykonuje czynność;
- praca zbiorowa, wszystkie dzieci pracują wspólnie;
- praca zespołowa, dzieci pracują w stałych zespołach;
- praca grupowa, dzieci pracują w jednorazowych grupach.

VI. PRZEWIDYWANE OSIĄGNIĘCIA:

„Dzieci i zegarki nie mogą być stale nakręcane. Trzeba im też dać czas na chodzenie”. Dlatego główne przesłanie tej innowacji jest takie: pozwólmy się dzieciom bawić! Lecz stwórzmy im do tego odpowiednie warunki – nie dajmy kolorowych, świecących i grających zabawek, ale proste, instrumenty, które są najlepszym sposobem rozwijania kreatywności i wyobraźni. Panująca obecnie moda na nieskończoną ilość zajęć dodatkowych oraz nieustanne organizowanie dzieciom czasu paradoksalnie nie pozwala im rozwinąć skrzydeł, ale zniechęca i męczy. Mamy nadzieję, że w naszym pędzącym świecie nasze przedszkole „zwolni”, pozwoli dzieciom rozwijać się w zabawie i dzięki temu ukształtuje radosne, uśmiechnięte i szczęśliwe dzieci. Liczymy na następujące efekty wdrożenia innowacji pedagogicznej „Jak zostać artystą?”:

Dla dzieci:

- Wszechstronny rozwój dziecka poprzez zabawę: swobodną, której dziecko jest organizatorem oraz zorganizowanej, w której nauczyciel jest przewodnikiem.
- Rozwój aktywności dziecka w różnych obszarach: matematycznym, twórczym, językowym, przyrodniczym, ruchowym, itd.
- Rozwój koncentracji uwagi, myślenia przestrzennego i wyobraźni twórczej poprzez kontakt z darami.
- Poszerzenie zakresu wiadomości i umiejętności matematycznych.
- Przybliżenie do świata natury, rozwój postawy badawczej.
- Rozwój sprawności manualnej, wytrwałości, cierpliwości, a także rozbudzenie wyobraźni wychowanków, wyzwolenie chęci tworzenia poprzez twórcze prace ręczne.
- Rozwój umiejętności współpracy z innymi dziećmi i dorosłymi.
- Wzmocnienie więzi dziecka z rodziną, grupą przedszkolną oraz środowiskiem lokalnym.
- Zwiększenie samodzielności dzieci w zakresie samoobsługi i samodzielności w działaniu.

Dla nauczyciela:

- Pogłębienie wiedzy i umiejętności w zakresie prowadzonej innowacji pedagogicznej.
- Nabycie umiejętności odpowiedniej organizacji środowiska edukacyjnego.

- Nabycie umiejętności doboru zadań tak, by wyzwolić jak największą aktywność wychowanków i uzyskać wysoką efektywność działań dydaktyczno-wychowawczych.
- Zdobywanie nowych doświadczeń w pracy z dziećmi.
- Wzbogacenie własnego warsztatu pracy i zdobywanie nowych doświadczeń zawodowych
- Rozwijanie kreatywności i umiejętności organizacyjnych.
- Samorealizacja i czerpanie poczucia satysfakcji z osiągnięć swoich podopiecznych.

Dla przedszkola:

- Poszerzenie i uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej dla dzieci.
- Podniesienie jakości pracy placówki poprzez zwiększenie umiejętności wychowanków.
- Promocja w środowisku lokalnym.
- Wzbogacenie o nowe pomoce dydaktyczne.

Dla rodziców:

- Zaangażowanie rodziców w proponowane formy działań, aktywne uczestniczenie w procesie dydaktycznym.
- Przeżywanie pozytywnych emocji podczas dostrzegania postępów swojego dziecka oraz jego wszechstronnego rozwoju.
- Pogłębienie wiedzy pedagogicznej na temat rozwoju aktywności muzycznej.

Osiągnięcie zamierzonych celów będzie możliwe także poprzez:

- odpowiednią organizację procesu edukacyjnego i zapewnieniu odpowiednich warunków do jego realizacji;
- dobór atrakcyjnych form i metod pracy opartych na różnorodnej działalności dziecka;

VII.Procedury osiąganych celów.

Innowacja ma na celu harmonijny rozwój dziecka. Jej realizacja wpłynie na:

- wzbogacenie słownictwa o tematyce artystycznej używanego przez dzieci,
- rozwój form komunikacji grupie,
- rozwój psycho-ruchowy i manualny,
- docenienie trudu włożone w wytwory kulturalne,
- rozwój wszystkich zmysłów,
- wystawy,
- przedstawienie teatralne,
- konkurs piosenki,
- występ taneczny.

Innowacja realizowana będzie na zajęciach dodatkowych. Zajęcia warsztatowe obejmować będą zagadnienia dotyczące:

– **teatru** – cykl zajęć dotyczących tworzenia widowiska teatralnego. Ich celem jest zapoznanie dziecka ze sztuką teatralną, poznanie środków wyrazu artystycznego stosowanych w teatrze, kształcenie umiejętności dramatycznych podczas zabaw twórczych, wprowadzenie elementów gry aktorskiej w tworzonych przez grupę inscenizacjach i widowiskach teatralnych, zakończonych występem przed publicznością na scenie. Ważnym elementem jest także uczestnictwo dzieci w przedstawieniach teatralnych z udziałem profesjonalnych aktorów. Grupy teatralne będą zapraszane do przedszkola, dzieci uczestniczyć będą w wyjazdach do teatru, telewizji, wyjściach do Szkoły Muzycznej oraz radia.

– **plastyki** – ta część programu w całości poświęcona jest twórczej aktywności plastycznej dziecka. Podczas działań o charakterze plastycznym zorganizowanych pod kierunkiem nauczyciela dziecko poznaje techniki plastyczne, narzędzia i środki wyrazu artystycznego służące do przedstawiania otaczającej rzeczywistości w formie plastycznej. Dziecko uczy się rozpoznawać i tworzyć barwy, projektować proste formy użytkowe i przestrzenne, rozwija własną pomysłowość i wyobraźnię. Zawarte w tej części treści uwzględniają stopień rozwoju sprawności manualnych i stopień rozwoju plastycznego dzieci oraz umożliwiając im poznawanie języka sztuki plastycznej.

– **muzyki** – to część w całości poświęcona kontaktom dziecka z muzyką. Zaprezentowane tu zostały różne formy aktywności muzycznej dziecka z wykorzystaniem elementów nowoczesnych metod i koncepcji edukacyjnych kształcenia muzycznego dziecka. W tym obszarze skupiono się przede wszystkim na rozwoju wokalnych umiejętności dzieci. Przedszkole zaprosi także na spotkania artystów-muzyków. Muzyka towarzyszyć będzie także innym formom artystycznym: np. zajęciom plastycznym.

– **tańca** – ta część poświęcona zostanie rozwojowi rytmiki w przedszkolu. Dzieci poznają między innymi narodowe tańce. Wykorzystane zostaną tutaj tańce grupowe i w parach. Taniec bezpośrednio wiąże się z ruchem, przez co wpłynie to pozytywnie na zaspokojenie potrzeby ruchu.

VIII.EWALUACJA:

Celem ewaluacji jest poznanie efektów włożonej pracy i wyciągnięcie wniosków na przyszłość. Ewaluacja przeprowadzona zostanie na podstawie:

- systematycznej obserwacji dzieci i ich działań szczególnie podczas spontanicznych zabaw i praktycznych realizacji treści innowacji,
- rozmów z dziećmi,
- rozmów z rodzicami i ich opinii zebranej na podstawie ankiety na zakończenie innowacji,
- treści innowacji zawierane będą w miesięcznych planach dydaktyczno - wychowawczych oraz w zapisach dziennych zajęć poszczególnych oddziałów przedszkolnych,
- stworzony zostanie arkusz zbiorczy realizowanych danych treści z innowacji każdej grupy wiekowej w oddziałach przedszkolnych.

Wyniki ewaluacji przedstawione zostaną Dyrektorowi przedszkola i rodzicom po zakończeniu innowacji.

LITERATURA

- Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego
„ABC...Program wychowania przedszkolnego XXI wieku”
Skowrońska-Lebecka Ewa. „Dźwięk i gest”.; Wyd. Żak 1995.
J. Dąbrowska „Tańczcie dobrze” Warszawa 1991.
„O innym stylu pracy nauczyciela” WOM Suwałki
U. Smoczyńska- Nachtman „Kalendarz muzyczny w przedszkolu”
„Sześciolatek- bawie się i uczę” – Wydawnictwo MAC Edukacja
Program zajęć wychowawczo-profilaktyczny A.Kołodziejczyk „Spójrz inaczej”.
Bates J. Munday S.: „Dzieci zdolne ambitne i utalentowane” .Warszawa. Liber, 2005.
Brońska E.: „Refleksje na temat przedszkolnych programów” Wychowanie w Przedszkolu 7/2005.
Lewis D.: „Jak wychować zdolne dziecko”. Warszawa PZWL 1988.
Limont W.: „Zdolności twórcze dzieci w wieku przedszkolnym” Wychowanie w Przedszkolu 8/2002.
Uszyńska – Jarmoc J.: „Metody wspierania aktywności edukacyjnej.” Wychowanie w Przedszkolu 9/2004.

Scenariusze zajęć

TEMAT: Co będziemy robić na zajęciach rytmiki

CEL OGÓLNY: Doskonalenie umiejętności reagowania na odpowiednie sygnały muzyczne podczas zajęć rytmiki.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- stosuje proste określenia muzyczne
- odpowiednio reaguje na ustalone sygnały dźwiękowe
- przestrzega ustalonych zasad podczas zajęć

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Dzieci wchodzi do sali w ustalonym na pierwszych zajęciach porządku.

Kilka wskazówek:

- dzieci ustawiają się w "pociąg" przed salą.
- do sali wchodzi dopiero na zaproszenie nauczyciela prowadzącego.
- zajmują miejsca przed nauczycielką (nie za plecami, nie pod instrumentem).
- przyjmują odpowiednią postawę. Siad skrzyżny, ręce na kolanach, proste plecy.

2. Ustalenie muzycznej formy powitania.

3. Zapoznanie dzieci z instrumentem (pianino).

Można otworzyć klapę instrumentu, demonstrując sposób powstawania dźwięku - uderzenie w klawisz powoduje uderzenie młoteczka w strunę. Dzieci kolejno zaglądają do środka. Mogą też delikatnie uderzać w wybrane klawisze. (Należy zwrócić uwagę, że jest to wyjątkowa sytuacja, która pozwala na dotknięcie klawiatury. Na instrumencie mogą grać tylko osoby prowadzące zajęcia).

4. Dzieci ponownie zajmują swoje miejsca. Prowadząca demonstruje różne sposoby wydobywania dźwięku, utrwala je poprzez zabawy ruchowe.

5. Ustalenie podstawowych sygnałów muzycznych na przykład: powitanie, pożegnanie, tworzenie koła, ustawianie się w pary.

6. Zabawa Rozmowy z echem.

Powtarzanie za prowadzącą krótkich zdań śpiewanych na dowolnych melodiach.

Proponowane przykłady wykonujemy w różnym tempie.

7. Wiatr i dzieci - zabawa doskonaląca wrażliwość na dźwięki o różnych wysokościach.

W rytmie akompaniamentu, marsz w ustalonym kierunku. Kiedy nauczycielka gra pasaż rozpoczynając w niskim rejestrze przechodząc do wysokiego, stoją w wybranych miejscach, wyciągają ręce na boki i "wirują" po sali.

8. Ćwiczenie oddechowe.

Po skończonej zabawie dzieci pozostają na swoich miejscach. Wykonują siad skrzyżny. Należy zwrócić uwagę na prawidłową postawę, proste plecy, ręce na kolanach. Wykonują głębokie wdechy, wciągając powietrze nosem, następnie wypuszczają je ustami.

9. Zabawa ruchowa Zaczarowane głązy.

Dzieci poruszają się w rytmie melodii w dowolny sposób. Nauczycielka przestaje grać, dzieci zatrzymują się pozostając przez chwilę w bezruchu.

10. Spotkanie z burzą - opowieść ruchowa.

- Jest piękna pogoda. Wychodzimy na spacer - dzieci maszerują.

- Spoglądamy na drzewa, wąchamy kwiaty - wykonują dowolne ruchy.

- Nagle zbierają się ciemne chmury. Słychać grzmoty. Uciekamy przed burzą - dzieci gromadzą się w określonym miejscu.

II

TEMAT: Co słyszymy?

CEL OGÓLNY: Wyrabianie odpowiednich reakcji na różne elementy muzyki.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- rozpoznaje głosy z najbliższego otoczenia
- wykonuje proste improwizacje ruchowe proponowane przez nauczycielkę do muzyki instrumentalnej z płyty CD
- reaguje na umówiony sygnał słowny
- rozpoznaje melodię i tekst piosenki

POMOCE: tekst wiersza, nagranie instrumentalne, treść opowieści ruchowej

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Nauczycielka gromadzi dzieci przed sobą na dywanie. Zwraca uwagę na panującą w sali ciszę. Dzieci wsłuchują się w odgłosy z najbliższego otoczenia starając się je rozpoznać.

2. Lubimy kiedy jest cicho - mówimy szeptem - zabawa doskonaląca aparat słuchu.

Nauczycielka zwraca się do dzieci szeptem.

- Zamykamy oczy i przez chwilę wszyscy staramy się posłuchać "ciszy".

Następnie kolejno każde dziecko szeptem wypowiada swoje imię.

3. Spotkania z przyrodą - opowieść ruchowa z wykorzystaniem nagrania z płyty CD.

Nauczycielka rozpoczyna opowiadanie, równocześnie wykonując odpowiednie improwizacje ruchowe do muzyki. Dzieci słuchają i starają się ją naśladować.

- Wchodzimy do lasu, oddychamy świeżym powietrzem - marsz za prowadzącą, zatrzymują się i powoli wciągają powietrze nosem, wypuszczają ustami.

- Jesteśmy ptakami, fruniemy z gałęzi na gałąź - na palcach biegną za prowadzącą. Na hasło "odpoczywamy" przechodzą do przysiadu, opuszczają głowy, następnie ponownie "fruną".

- Słysząc szum leśnego strumyka. Za chwilę do wodopoju przyjdą zwierzęta, będziemy je obserwować. Wyciągamy lornetki - naśladują obserwowanie przez lornetkę. Następnie wykonują przeskoki obunóż przez "leśny strumyk".

- Odpoczywamy na polanie - przechodzą do leżenia na plecach.

4. Słuchanie wiersza B. Forma: Gra muzyka.

B. Forma: Gra muzyka

Gra muzyka, dana, dana,
wszyscy tańczą już od rana.
Pajacyki, misie, lale,
dzisiaj bawią się wspaniale.

Piłki równo podskakują,
żołnierzyki przytupują.
wszyscy robią duże koło,
wszystkim bardzo jest wesoło.

Dzieci wypowiadają tekst miarowo klaszcząc. Następnie powtarzają tekst, równocześnie maszerując w miejscu.

5. Muzyka i zabawki - zabawa ruchowa.

- Zabawki się cieszą, że gra muzyka, wesoło podskakują - dzieci wykonują dowolne improwizacje do muzyki (z płyty CD) o charakterze tanecznym.

- Kiedy nastaje cisza, zabawki są zmęczone - dzieci przechodzą do leżenia na plecach i przez chwilę odpoczywają.

6. Nauczycielka nuci na głosce la, la, la melodię poznaną na jednym z ostatnich zajęć piosenki. Dzieci starają się ją rozpoznać.

III

TEMAT: Deszcz

CELE OGÓLNE: Kształtowanie wrażliwości muzycznej.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- reaguje na muzykę graną w różnych rejestrach
- reaguje na ustalone hasła
- odpowiada na pytania dotyczące treści piosenki
- naśladuje różne odgłosy spadającego deszczu
- zna budowę i brzmienie marakasu potocznie zwanego grzechotką

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Obserwacja padającego deszczu przez szyby okna w sali.
2. Słuchanie nagrania z kasety magnetofonowej - odgłosy padającego deszczu.
3. Krople deszczu - zabawa orientacyjno - porządkowa.

Dzieci maszerują w dowolnych kierunkach po sali. Na hasło "krople deszczu" wyciągają ręce w górę i powoli przechodzą do przysiadu. Ręce kładą na podłogę (krople spadają).

4. Słuchanie piosenki pt. Deszcz w wykonaniu prowadzącej.

B. Forma: Deszcz

Szu szu szu
szumi deszcz,
zatańcz ze mną,
jeśli chcesz.
Klip, klip, klip,
klap, klap, klap,
jak potrafisz
to mnie złap.

5. Zabawy z deszczem - reagowanie na melodię graną w różnych rejestrach.

Marsz za nauczycielką w rytmie akompaniamentu. Kiedy melodia zostanie przeniesiona do wysokiego rejestru "pada mały deszczyk". Dzieci biegają na palcach. Kiedy melodia zostanie przeniesiona do niskiego rejestru "deszczyk zamienia się w ulewę" - dzieci wykonują podskoki obunóż.

6. Ponowny śpiew piosenki przez prowadzącą.

7. Zabawa ruchowa oparta na tekście piosenki.

8. Przypomnienie budowy i nazwy grzechotki. Zaprezentowanie różnych sposobów wydobywania z niej dźwięków. Dowolne improwizacje do melodii poznanej piosenki.

Układ ruchowy do piosenki Deszcz.

Szu szu szu dzieci stoją w miejscu, twarze zwrócone do środka koła, miarowo klaszczą szumi deszcz

zatańcz ze mną wykonują powoli obrót wokół siebie
jeśli chcesz.

Klip, klip, klip ponownie stoją twarzami do środka koła i miarowo klaszczą
klap, klap, klap

jak potrafisz wykonują podskok obunóż
to mnie złap.

IV

TEMAT: Instrumentacja wiersza "Wiatr i jesień"

CEL OGÓLNY: Rozwijanie wyobraźni - instrumentacja wiersza grą na instrumentach perkusyjnych.

Kształcenie umiejętności zgodnego współzawodnictwa.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- prawidłowo obrazuje tekst wiersza
- chętnie gra na instrumentach perkusyjnych
- rozpoznaje charakterystyczne odgłosy przyrody
- spokojnie przyjmuje przegraną

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Zajęcie poprzedza wycieczka do parku, podczas której nauczycielka zwraca uwagę na charakterystyczne odgłosy przyrody: szumiący wiatr; szelest liści, po których chodzą dzieci; nieliczne głosy ptaków; odgłosy spadających żołędzi i kasztanów.

2. Po powrocie do przedszkola podczas zajęć dzieci przypominają co słyszały, odtwarzają charakterystyczne dźwięki.

3. Zabawa ortofoniczna Co słychać w parku na zgłoskach kap, szu, pac.

4. Zbieramy kasztany - zabawa ruchowa.

W sali w różnych miejscach ustawione krzeselka. Zaczynając zabawę jest o jedno krzeselko mniej niż dzieci. Na każdym z krzeselek leży jeden kasztan. Dzieci poruszają się między krzeselkami zgodnie z podawanym akompaniamentem. Brak akompaniamentu oznacza zabranie kasztana z krzeselka. Dziecko, dla którego zabrakło kasztana odchodzi na bok. Zabawę powtarzamy zabierając z każdym razem jeden kasztan (nie krzeselko).

5. Omówienie budowy i brzmienia wybranych instrumentów: grzechotka, kołatka, tarka, trójkąt, tamburyno.

6. Słuchanie wiersza Wiatr i jesień w interpretacji prowadzącej.

B. Forma: Wiatr i jesień

Szu szu szu wiatr powiewa,
tańczą w parku wszystkie drzewa.

Tańczy z nimi Pani Jesień,
w koszu swoje dary niesie.

Wiatr z Jesienią chce pogadać,
nagle deszcz zaczyna padać.

Kap, kap, kap krople spadają,
wszyscy mokre głowy mają.

Parasole otwierają
i przed deszczem uciekają.

7. Wiatr i jesień - zabawa orientacyjno - porządkowa.

Dziewczynki otrzymują do zawieszenia na szyję emblematy kapelusza z jesiennymi liśćmi. Chłopcy trzymają w ręce chusty. W rytmie akompaniamentu dzieci podskakują z nogi na nogę w określonym kierunku. Na zmianę akompaniamentu chłopiec "wiatr" szuka dziewczynki "jesieni". Tworzą pary, podają sobie ręce i podskakują z nogi na nogę.

8. Zabawa ilustracyjna oparta na treści wiersza połączona z jego instrumentacją. Dzieci tworzą pary w dowolnych miejscach sali. Wybrane dzieci otrzymują instrumenty perkusyjne.

Szu szu szu wiatr powiewa, dzieci stoją w lekkim rozkroku, wykonując dowolne ruchy rękami wyciągniętymi w górę
tańczą w parku wszystkie drzewa.

Tańczy z nimi Pani Jesień, obroty, podskoki, inne improwizacje ruchowe
w koszu swoje dary niesie.

Wiatr z Jesienią chce pogadać, naśladują mówienie, ręce na biodrach, przechylają głowy raz w lewo, raz w prawo
nagle deszcz zaczyna padać.

Kap, kap, kap krople spadają, przechodzą do przysiadu, uderzają palcami o podłogę
wszyscy mokre głowy mają.

Parasole otwierają zaciśnięte dłonie, wyciągają przed siebie dłoń na dłoni (trzymają parasole),
drobnymi krokami biegną za nauczycielką

i przed deszczem uciekają.

Instrumentacja wiersza.

Szu szu szu wiatr powiewa, grzechotki
tańczą w parku wszystkie drzewa.

Tańczy z nimi Pani Jesień, kołatka
w koszu swoje dary niesie.

Wiatr z Jesienią chce pogadać, tarka
nagle deszcz zaczyna padać.

Kap, kap, kap krople spadają, trójkąt
wszyscy mokre głowy mają.

Parasole otwierają uderzenie pałeczką zakończoną filcem w talerz
i przed deszczem uciekają. tamburyno

V

TEMAT: Jesienny wiatr

CEL OGÓLNY:

- rozwijanie wyobraźni muzycznej;
- poznanie nowej piosenki.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- wykonuje ciekawe improwizacje ruchowe
- reaguje na zmiany dynamiki i tempa
- wykonuje układ ruchowy do piosenki

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Nauczycielka zwraca się do dzieci siedzących blisko instrumentu.

- Za chwilę usłyszycie utwór, który opowiada o wietrze. Uważnie posłuchajcie. Później powiecie mi jaki jest ten wiatr.

Utwór prezentowany przez prowadzącą powinien mieć zróżnicowane tempo i dynamikę.

Nauczycielka tak kieruje wypowiedziami dzieci, aby uzyskać od nich określenia:

- muzyka grana cicho - lekki, słaby wietrzyk
- muzyka grana głośno - wichura, porywisty wiatr
- głośne akordy - trąba powietrzna

2. Zabawa ruchowa Jesteśmy wiatrem.

Każde dziecko trzyma w ręce kolorową wstążkę. Wykonuje dowolne improwizacje ruchowe do muzyki.

3. Zabawa Wiatr doskonalcą aparat mowy.

Nauczycielka wykonuje utwór stosując często zmiany tempa i dynamiki.

Dzieci zamieniają się w "wiatr". Kołyszą rękami w dowolne strony z równoczesnym wypowiedaniem głosek "szsz...".

Muzyka grana piano, spokojnie - płynne ruchy, głoski "szsz" wypowiedane cicho.

Muzyka grana forte - energiczne ruchy, głoski "szsz" wypowiedane głośno.

4. Słuchanie piosenki Jesienny wiatr w wykonaniu prowadzącej.

B. Forma: Jesienny wiatr

1. Kto porwał chustkę mamie,
kto ciągle za oknem śpiewa,
kto goni ciemne chmury,
kto stącił liście z drzewa?

Ref: To pewnie wiatr,
jesienny wiatr
piosenkę nam zanucił.
Zatańczyć chciał
lecz nie miał z kim
więc bardzo się zasmucił.

2. Nie martw się wietrze, nie martw,
chętnie zatańczę z tobą.
Powirujemy razem
nad lasem, polem, wodą.

Ref: To pewnie wiatr...

5. Rozmowa na temat treści i charakteru melodii.

6. Próby zaznaczania pierwszej miary taktu i określenia metrum. Utrwalenie pojęć zwrotka i refren.
Nauczycielka gra melodię piosenki. Kiedy dzieci słyszą jej refren unoszą prawą rękę w górę.

7. Nauka refrenu piosenki poprzez:

- jego recytację
- śpiew z podziałem na grupy
- mruczenie słów gdy nauczycielka podniesie rękę.

TEMAT: Lubimy tańczyć i śpiewać

CEL OGÓLNY: Ilustrowanie piosenek zabawą.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- naśladuje ruchy prowadzącej podczas zabaw z piosenką
- reaguje na umówione sygnały
- prawidłowo rozwiązuje zagadki
- śmiało zaczyna uczestniczyć w zajęciach
- zna fragmenty prezentowanych piosenek

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Utrwalanie formy powitania, zwracanie uwagi na poprawną pozycję podczas śpiewu (nogi w siadzie skrzyżnym, proste plecy, ręce na kolanach). Twarze zwrócone do prowadzącej.
2. Rozwiązywanie zagadek związanych z treściami zawartymi w piosenkach przedstawianych na poprzednich zajęciach. Po rozwiązaniu zagadki nauczycielka śpiewa dzieciom odpowiednią piosenkę lub przeprowadza zabawę ruchową.

Zabawa ruchowa Kotki chcą się bawić.

Dzieci w rytmie akompaniamentu na czworakach (nie opierając kolan o podłogę) spacerują w określonym kierunku. Akompaniament zostaje przeniesiony do wysokiego rejestru "kotki bawią się piłkami" przechodzą do pozycji stojącej i naśladują podrzucanie piłki, na hasło "kotki skaczą", wykonują podskoki obunóż.

Rozwiązywanie zagadek: kot, pianino.

Po rozwiązaniu zagadki nauczycielka zadaje dzieciom pytanie: w co muszę uderzyć żeby z pianina popłynęły dźwięki?

Następnie śpiewa dzieciom piosenkę Pianino gra:

B. Forma: Pianino gra

Pianino gra la la la la la
Idą misie, ptaszki lecą,
dzieci tańczą i się cieszą
La la la la la

Zagadka deszcz.

Nauczycielka śpiewa piosenkę B. Forma Deszcz:

B. Forma: Deszcz

Szu szu szu
szumi deszcz,
zatańcz ze mną,
jeśli chcesz.
Klip klip klap,
klap, klap, klap,
jak potrafisz
to mnie złap.

Zabawa ruchowa Pada deszcz.

Muzyka grana w wysokim rejestrze, dzieci "trzymają w rękach parasole", biegają na palcach po sali. Głośne akordy w niskim rejestrze to sygnał, że należy się schronić przed burzą. Dzieci zatrzymują się i przechodzą do przysiadu.

3. Słuchanie piosenki Deszcz

Podczas śpiewu nauczycielki dzieci pocierają dłonią o dłoń.

Dzieci tworzą koło. Wykonują układ ruchowy do piosenki.

4. Dzieci pozostają w kole. Nauczycielka siada między nimi. Zamykają oczy. Prowadząca zwraca uwagę na charakterystyczne dźwięki dochodzące z najbliższego otoczenia (głosy z korytarza, z kuchni, ulicy). Można zachęcać dzieci do swobodnych wypowiedzi.

VII

TEMAT: Muzyczne opowieści

CELE OGÓLNE:

- wyrażanie za pomocą instrumentów perkusyjnych treści wierszy,
- utrwalanie sposobu gry na instrumentach perkusyjnych,
- wyrabianie umiejętności ruchowego reagowania na dźwięki muzyczne.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- gra na wybranych instrumentach perkusyjnych,
- prawidłowo reaguje ruchem na dźwięki muzyczne,
- trafnie dobiera instrument w celu wyrażenia treści wierszy.

POMOCE: bębenek, kołatka, grzechotka, tamburyn

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Nauczycielka prezentuje znane dzieciom instrumenty perkusyjne. Przypomina, w jaki sposób należy je trzymać oraz jak wydobywać z nich dźwięki.
2. Następnie dzieci słuchają wiersza B. Forma Ptaszek, do wykonania którego same dobierają instrumenty i sposób wydobywania z nich dźwięków.

Nauczycielka:
Ćwir, ćwir, ćwir,
ptaszek zaświergotał.
(dziecko gra na tamburynie)

Nauczycielka:
Ćwir, ćwir, ćwir,
nagle ujrzał kota.
(dziecko gra na bębenku)

Nauczycielka:
Ćwir, ćwir, ćwir,
już wysoko frunie.
(dziecko gra na grzechotce)

Nauczycielka:
Sprytny kot
złapać go nie umie.
(dziecko gra na kołatce)

3. Nauczycielka zaprasza dzieci do zabawy. W sali rozłożone są obręcze. Podczas akompaniamentu granego w wysokim rejestrze dzieci "ptaki" biegają po sali między obręczami wołając: pi, pi. Kiedy melodia zostaje przeniesiona do niskiego rejestru, pojawia się dziecko "kot". "Ptaki" chowają się w gniazdach - "obręczach". Które dziecko nie zdąży wejść do obręczy i zostanie dotknięte przez "kota" przez chwilę odpoczywa, po czym powraca do zabawy. Kotem może być nauczycielka.

4. Dzieci zajmują miejsca na dywanie. Nauczycielka recytuje wiersz. Dzieci dobierają instrumenty obrazując treść wiersza.

Nauczycielka:
Duży, ciężki bury miś
pewnie nas odwiedzi dziś.

Dzieci:
Idzie miś.
(grają na bębenku)

Nauczycielka:
Grube łapy, wielka głowa,
każdy się ze strachu chowa.

Dzieci:
Idzie miś.
(grają na bębenku)

Nauczycielka:
Wciąż ogromne stawia kroki,
wtem łapami podparł boki.

Dzieci:

Idzie miś.
(grają na grzechotce)

Nauczycielka:
Miś jest groźny, wszyscy wiemy,
jednak tańczyć z misiem chcemy.

Dzieci:
Idzie miś.
(grają na kołatce)

5. Ponownie nauczycielka zaprasza dzieci do zabawy. W średnim rejestrze bardzo cicho gra akompaniament. Dzieci "misie" śpią na dywanie. Kiedy melodia zostanie zagrana w niskim rejestrze, bardzo głośno "misie" budzą się i na czworakach poruszają się po sali.

VIII 3 latki

TEMAT: Pani gra na pianinie

CEL OGÓLNY: Poznanie nowego instrumentu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- pamięta pojęcie pianino, chętnie dotyka klawiszy instrumentu
- reaguje na muzykę graną w wysokim i niskim rejestrze
- w skupieniu słucha śpiewu prowadzącej
- reaguje na umówiony sygnał

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Marsz w rozsypce za prowadzącą.
2. Bieg na palcach drobnymi krokami, w rytm akompaniamentu granego w wysokim rejestrze.
3. Utrwalanie nazwy instrumentu - pianino (ilustracja, dzieci kolejno delikatnie uderzają w wybrany klawisz, zaglądają do środka instrumentu).
4. Słuchanie piosenki pt. Pianino gra śpiewanej przez prowadzącą.

B. Forma: Pianino gra

Pianino gra, la la la la la.
Idą misie, ptaszki lecą,
dzieci tańczą i się cieszą,
la la la la la.

5. Proponowane elementy ruchu do piosenki.

Pianino gra, la la la la la dzieci stoją w kole, twarze zwrócone do środka, naśladowanie gry na pianinie
Idą misie, tupanie w miejscu

ptaszki lecą machają rękami naśladując lot ptaków
dzieci tańczą i się cieszą powolny obrót
La la la la la klaskanie

5. Zabawa ruchowa

Nauczycielka gra melodię piosenki. Dzieci spacerują po sali. Na ustalony sygnał zajmują miejsca przed instrumentem, przechodząc do siadu skrzyżnego.

Należy ustalić charakterystyczny sygnał, który zawsze będzie oznaczał zajęcie miejsca obok instrumentu.

IX

TEMAT: Żołędzie, kasztany

CEL OGÓLNY:

- opracowanie ruchu do piosenki
- doskonalenie umiejętności prawidłowego sposobu wypowiedzania tekstu.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

Dziecko:

- określa gdzie leżą kasztany i żołędzie
- płynnie, zgodnie z rytmem wykonuje ruchy do melodii piosenki
- rytmicznie "gra" na kasztanach
- z odpowiednim natężeniem powtarza zdania podczas zabawy w "echo"

PRZEBIEG ZAJĘCIA:

1. Rozmowa na temat zmian zachodzących jesienią w parku. Dzieci wymieniają co można zbierać w parku (liście, kasztany, żołędzie).

2. Dzieci zajmują dowolne miejsca w sali, w której rozłożone są duże obręcze, wewnątrz których leżą kasztany i żołędzie. Dzieci zgodnie z akompaniamentem podskakując przemieszczają się między obręczami.

Na hasło "zbieramy" biorą z obręczy wybrany element, po jednym do każdej ręki (niezależnie od tego co to jest). Następnie podchodzą do swojego miejsca przy stoliku i umieszczają to co mają w rękach w małej obręczy leżącej na blacie stolika.

Zabawę powtarzamy trzy razy, po czym dzieci zajmują miejsca przy stolikach. Określają czego mają więcej (kasztanów czy żołędzi), czy też tyle samo.

Następnie wspólnie z materiału przyrodniczego zgromadzonego na stolikach tworzą kompozycję (mogą w tym celu wykorzystać również małe obręcze).

3. Nauczycielka śpiewa dzieciom piosenkę Taniec kasztanów. Zwraca uwagę na jej skoczną melodię.

B. Forma: Taniec kasztanów

1. Tańczą kasztany
w czapkach zielonych.
Wesoło skaczą

na wszystkie strony.

Ref: Zabawa w parku wesola trwa,
oj dana dana, oj dana da.

2. Tańczą też dzieci,
z nimi żółędzie
w brązowych czapkach,
widać je wszędzie.

Ref: Zabawa w parku...

3. Schował się w trawie
wąż kasztanowy.
Liście spadają
wszystkim na głowy.

Ref: Zabawa w parku...

4. Dzieci odpowiadają na pytania dotyczące tekstu, charakteru melodii i kierunku linii melodycznej.
Zaznaczają kłaśnięciem pierwszą miarę taktu. Taktują zgodnie z metrum.

5. Po opanowaniu piosenki nauczycielka wprowadza elementy ruchu.

Dzieci ustawiają się w parach na okręgu koła twarzami do siebie.
Tańczą kasztany, dzieci stoją w lekkim rozkroku, robią daszek nad głową
w czapkach zielonych.
Wesoło skaczą wykonują podskoki obunóż w miejscu
na wszystkie strony.

Ref: Zabawa w parku wesola trwa, w parach podają sobie ręce i krążą wokół siebie
oj dana dana, oj dana da.

Tańczą też dzieci, ręce na biodrach, pozostają w dalszym ciągu w parach, wysuwają raz lewą, raz
prawą nogę
z nimi żółędzie
w brązowych czapkach, zatrzymują się, robią daszek nad głową
widać je wszędzie.

Ref: Zabawa w parku wesola trwa, w parach podają sobie ręce i krążą wokół siebie
oj dana dana, oj dana da.

Schowal się w trawie obrót wokół siebie
wąż kasztanowy
Liście spadają ręce uniesione w górę, naśladują opadanie liści
wszystkim na głowy.

Ref: Zabawa w parku wesola trwa, w parach podają sobie ręce i krążą wokół siebie
oj dana dana, oj dana da.

6. Dzieci siadają w kole przechodząc do siadu skrzyżnego. Każde trzyma w rękach po jednym kasztanie.
Podczas śpiewu piosenki dzieci uderzają kasztanami o siebie miarowo w rytmie ćwierćnut.

7. Zabawa w echo (stosowanie zmiennego natężenia głosu, doskonalenie wymowy).

Dzieci powtarzają za prowadzącą zdania z odpowiednim natężeniem głosu (cicho, umiarkowanym
głosem, głośno):

- już jesień
- zbieram liście kolorowe
- strąca wiatr liście z drzewa

Temat zajęć: Gdzie mieszkają dźwięki?

Grupa wiekowa: dzieci 3-letnie

Cele ogólne:

- rozwijanie wrażliwości i wyobraźni muzycznej;
- rozwijanie umiejętności rozróżniania barwy dźwięków;
- rozwijanie poczucia rytmu, inwencji twórczej;
- zapoznanie z wybranymi instrumentami muzycznymi;

Cele szczegółowe:

- wyraża muzykę ruchem wg własnego pomysłu;
- reaguje ruchem na zmianę dynamiki, tempa muzyki;
- odtwarza podany rytm;
- samodzielnie wykonuje niekonwencjonalne instrumenty muzyczne z dostępnych materiałów;

Metody:

- słowne – opowiadanie, rozmowa;
- czynne – aktywność własna, zadań stawianych dziecku do wykonania;
- oglądowe – pokaz;

Formy pracy: indywidualna, zespołowa;

Środki dydaktyczne: emblematy smutnych i wesołych miniek; treść opowiadania W. Badalskiej „Co to jest muzyka?”; emblematy zwierząt: zająca, żabki, wiewiórki; płyta CD z nagraniami muzyki w różnym tempie; instrumenty: bębenek, tamburyno, trójkąt, talerze, grzechotki; przybory do pracy plastycznej: pudełko po jogurcie, kasza, ryż, folia aluminiowa;

Przebieg zajęć:

1. Zabawa muzyczno – ruchowa na powitanie „Podaj proszę”. Dzieci ustawione są w kole

i śpiewają:

„Podaj proszę swoje imię i uśmiechnij się.

Teraz powiedz mi, kim jesteś zabawimy się”.

Każde dziecko po kolei wymienia swoje imię, raz ze smutną, raz z wesołą miną.

2. „Smutno - wesoło” – zabawa muzyczno-rytmiczna. Dzieci losują buźki smutne i wesołe. Słuchają muzyki, określają jej nastrój przy użyciu emblematów buziek i poruszają się do niej smutno lub wesoło.

3. „Co to jest muzyka?” – teatrzyk sylwet na podstawie opowiadania W. Badalskiej. Dzieci inscenizują opowiadanie czytane przez nauczyciela odpowiednimi sylwetami zwierząt – zająca, żabki, wiewiórki.

4. „Co to za piosenka?” – dzieci siedzą w kręgu na dywanie. Nauczyciel nuci wybraną przez siebie piosenkę ze znanego repertuaru dziecięcego. Pozostałe dzieci zgadują jej tytuł. Następnie chętne dzieci przejmują rolę nauczyciela.

5. „Wirujące liście” – zabawa muzyczno-ruchowa z reakcją na zmianę wysokości dźwięków. Dzieci zamieniają się w liście. Gdy muzyka grana jest w wyższych rejestrach liście wirują – chodzą na palcach z rękoma uniesionymi do góry. Gdy muzyka jest grana nisko opadają – kładą się na dywanie.

6. „Echo na instrumentach” – zabawa muzyczna. Dzieci odwracają się tyłem do kręgu,

w środku którego leżą instrumenty - bębenek, tamburyno, trójkąt, talerze, grzechotka. Wyznaczone dziecko wystukuje prosty rytm na wybranym instrumencie. Zadaniem innych jest odgadnięcie, na czym grano i powtórzenie rytmu.

7. „Orkiestra z dyrygentem” – zabawa muzyczna. Dzieci siedząc w kole klaszczą do rytmu wg wskazówek dyrygenta – nauczyciela. Następnie chętne dziecko może zostać dyrygentem.

8. „Czarodziejskie instrumenty” – ekspresja plastyczna. Wykonanie niekonwencjonalnych instrumentów z dostępnych materiałów takich jak: pudełka po jogurcie, kasza, ryż, folia aluminiowa itp.

MIESIĄC	REALIZACJA INNOWACJI		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020
	ZAMIERZONE CELE		
Wrzesień 1. Co będziemy robić na zajęciach koła artystycznego "TEMPO"? , 2. „Łańcuszek kompozytora”- zabawa muzyczna, 3. „Jak oddychać?”- zajęcia emisyjne 4. "Nasza Pani"- zabawa wokalna. 5.. „Jesienne kolory”	- dziecko przestrzega ustalonych zasad podczas zajęć, - dziecko doskonali pamięć muzyczną - dziecko poznaje zasadę oddechu przeponowego - uczy się słów piosenki - wykazuje twórczą inwencję podczas stosowania różnorodnych improwizacji muzyczno- słowno- ruchowo- plastycznych	- dziecko stosuje proste określenia muzyczne, - dziecko powtarza podany rytm - rozwija słuch muzyczny przez dążenie do precyzyjnej intonacji - improwizuje ruchowo treści poznanego utworu - samodzielnie dobiera materiały i przybory potrzebne do zaplanowanej pracy	- dziecko odpowiednio reaguje na ustalone dźwięki, - samodzielnie tworzy kolejny rytm - doskonali poczucie rytmu i orientację w przebiegu i współzależności poszczególnych głosów w utworach zespołowych - kształtuje umiejętności zauważania powtórzeń - dziecko poznaje zróżnicowane wartości wizualne i dźwiękowe
Październik 1. „Gimnastyka gardła, buzi I języka” 2. „ Muzykowanie na instrumentach perkusyjnych” 3. „Pieśni patriotyczne” 4. "Gdy żołnierze maszerują”.	- dziecko śpiewa stosując prawidłowe oddychanie - dziecko nazywa instrumenty perkusyjne - dziecko poznaje prawidłową postawę w czasie wykonywania czy słuchania Hymnu Narodowego -- rozbudza zainteresowania patriotyczne	- poprawnie zapamiętuje i odtwarza poznane piosenki - rozpoznaje dźwięki tych instrumentów - śpiewa pieśni patriotyczne - rozwija zdolności wokalne	- prawidłowo odtwarza rytm piosenki klaskając i tupiąc - dziecko gra na instrumentach perkusyjnych z zestawu przedszkolnego - prezentuje swoje zdolności na koncercie „Pieśni patriotycznej” - prezentuje swoje zdolności artystyczne
Listopad 1. "Konkurs pieśni patriotycznej"	- śpiewa poznane pieśni patriotyczne	- prezentuje poznane pieśni patriotyczne na koncercie przedszkolnym	- występuje na między przedszkolnym konkursie pieśni patriotycznej - dziecko odtwarza proste rytmy

2. „<i>Ciągle pada</i>”- wesołe zabawy ruchowe przy muzyce. 3. „<i>Jasełka</i>” – wybór scenariusza i podział ról, nauka kolęd wykorzystywanych do przedstawienia bożonarodzeniowego. 4. „<i>Chcemy ładnie mówić</i>”	- dziecko rozwija świadomość własnego ciała - dziecko śpiewa znane kolędy - rozwija prawidłowy tor oddechowy	- porusza się w rytm muzyki - poprawnie wykonuje ćwiczenia emisyjne i ortofoniczne - wyraźnie wypowiada tekst podany przez nauczycielkę na wydechu	głosem , ruchem i na instrumentach - czynnie uczestniczy w przygotowaniu przedstawienia - dziecko ćwiczy z książką na brzuchu oddychanie przeponowe
Grudzień 1. „<i>Jasełka</i>” 2. „<i>Idą święta</i>” – zabawy muzyczne z wykorzystaniem piosenek świątecznych. 3. „<i>Hej kolęda, kolęda</i>”	- prawidłowo wypowiada się pod względem artykulacyjnym - dziecko poznaje słowa i melodię piosenki - dziecko zna zwyczaj i tradycję śpiewania kolęd	- doskonali zdolności recytatorskie i wokalne - używa umiarkowanej siły głosu w czasie śpiewu - kształci słuch poprzez określanie dynamiki i tempa poszczególnych kolęd	- dziecko zapamiętuje swoją rolę - próbuje wykonać utwór z podziałem na głosy - próbuje zagrać fragment kolędy na wybranym instrumencie
Styczeń 1. „<i>Organizacja uroczystości jasełek</i>” Przygotowanie strojów oraz dekoracji. 2. „<i>Śniegowe zabawy</i>” 3. „<i>Jestem artystą</i>” – zabawy muzyczne 4. „<i>Najpiękniejsze instrumenty</i>”	- dziecko pomaga wykonać dekorację wg pomysłu nauczyciela - poprawnie wykonuje polecenia nauczyciela - zna i rozumie określenie „kompozytor” - wysłuchuje nagrać utworów muzyki poważnej	- dziecko planuje i wykonuje wspólnie z nauczycielem dekorację - demonstruje wcześniej poznane zabawy przed innymi dziećmi - dziecko tworzy melodię do znanych wylczanek - rozpoznaje głos żeński i męski w utworach z gatunki muzyki poważnej	- dziecko wspólnie z innymi dziećmi planuje i wykonuje dekorację oraz stroje pod kierunkiem nauczyciela - samodzielnie przeprowadza zabawę muzyczną - próbuje zagrać wymyśloną przez siebie melodię na dowolnym instrumencie - określa głos żeński jako sopran i męski jako bas

Luty 1. „Muzyczne echo”- Zabawa w echo rytmiczne z uwzględnieniem zmian dynamicznych. 2. „Pana Doremi i jego siedem córek”.	- potrafi stopniować dynamikę przy mowie, -dowiaduje się, co to jest zapis nutowy i gama	- potrafi stopniować dynamikę przy śpiewie i klaskaniu - umie umieścić nutę na właściwym miejscu na pięciolinii.	- potrafi stopniować dynamikę przy grze na instrumentach - gra osiem kolejnych dźwięków gamy C-dur
Marzec 1. „Cicho – głośno” Recytowanie prostych tekstów w trzech rejestrach głosu. 2. „Tupu, Tup” Ćwiczenia ruchowe z akompaniamentem muzycznym oraz akustycznym. 3. „Marcowe piosenki”- zabawy wokalne 4. „Koncert muzyczny”	- różnicuje głos: głośny – cichy - dziecko zachowuje równe odległości pomiędzy parami podczas marszu - dba o prawidłową postawę podczas śpiewu - słucha koncertu muzycznego na nagraniu video	- różnicuje głos: wysoki – niski - dziecko zachowuje równe odległości pomiędzy parami podczas biegu w zabawach ruchowych - dba o wydobywanie czystego dźwięku - uczestniczy w koncercie muzycznym przygotowanym przez uczniów szkoły muzycznej	- potrafi wykonać utwór różnym rodzajem głosu - dziecko zachowuje równe odległości pomiędzy parami podczas układu tanecznego - śpiewa melodię piosenki techniką mormorando - bierze udział w wycieczce do filharmonii
Kwiecień 1. „Promyki słońca” – zabawy intonacyjne 2. „Nasza Ziemia” 3. „Happening” 4. „Walc”	- powtarza za nauczycielem tekst utworu z odpowiednią intonacją - nauka wybranej ekologicznej piosenki - bierze udział w happeningu pro ekologicznym w przedszkolu - tańczy podstawowy krok walca	- wypowiada zapamiętany tekst, próbując intonować głos - nauka układu tanecznego do piosenki ekologicznej - pomaga w organizacji happeningu ekologicznego w przedszkolu - tańczy swobodnie z nitką w rękach	- recytuje z odpowiednią intonacją wiersz - gra na samodzielnie wykonanych instrumentach do utworu piosenki ekologicznej - bierze udział w festynie z okazji święta ziemi - tańczy układ w parach
Maj 1. „Jaka to melodia?” – zabawa muzyczna	- dziecko pamięta piosenki z ubiegłych	- rozpoznaje poznane instrumenty muzyczne	- rozpoznaje muzykę do poznanych tańców

2. „Polka- fasolka”. 3. „Widz I aktor”.	miesiące - zna krok podstawowy polki - ogląda przedstawienie teatralne w przedszkolu	- swobodnie tańczy polkę - uczestniczy w oglądaniu sztuki w teatrze muzycznym	- wykonuje układ taneczny z wykorzystaniem kroków polki - bierze udział w spotkaniu z aktorem teatralnym
Czerwiec 1. „Mieszkańcy łąki” 2. „Przez cały rok” 3. „Fianłowy concert” (dwa zajęcia)	- tworzy prace plastyczną na podany temat wg instrukcji - dziecko utrwała repertuar z ostatniego półrocza - uczestniczy w koncercie dla społeczności przedszkolnej	- przygotowuje grupową pracę plastyczną dowolną techniką - określa kierunek melodii, tempa, dynamiki, rejestru - bierze udział w koncercie dla rodziców	- wykonuje pracę plastyczną na podstawie wysłuchanego utworu muzycznego - rozpoznaje brzmienie instrumentów - przygotowuje koncert dla społeczności lokalnej